

І. Д. Дужий, Л. А. Бондаренко, Г. П. Олешенко
ДО ЗВ'ЯЗКУ «СІМЕЙНОГО» ТУБЕРКУЛЬОЗУ ТА МУЛЬТИРЕЗИСТЕНТНОСТІ

*Сумський державний університет
Сумський обласний клінічний протитуберкульозний диспансер*

Проблема стійкості МБТ до антибактеріальних препаратів актуальна у всьому світі. Проте найбільш значущою вона залишається у країнах Східної Європи, а саме у Білорусі, Україні та Росії (Л. Д. Тодорико та співавт., 2016; Я. Р. Батыршина та ін. 2016). Найбільше практичне значення має мультирезистентність МБТ (МРТБ), оскільки ефективність лікування хворих на такі форми легеневого туберкульозу сягає лише 34–38 % і є найнижчою у Європейському регіоні. Разом з тим ефективність лікування хворих на туберкульоз легень з позитивним мазком знаходиться на рівні 62 % (У. Супрун, 2017). За існуючим Протоколом хворі на МРТБ через деякий час переводяться на паліативне лікування, отже надії на абацилювання залишаються примарними. Навіть якщо цей акт по відношенню до хворої людини не вважати антигуманним, кожному зрозуміло, що потужність основної ланки епідеміологічного процесу за Л. В. Громашевським збільшується. Наслідком цього, за результатами першого національного епідеміологічного дослідження, кількість хворих на вперше виявлений МРТ сягає 24,1 %. При цьому в Україні щорічно недовиявляють до 22,5 % випадків хворих на туберкульоз (У. Супрун, 2017). «Недовиявлені» хворі у значному відсотку випадків залишаються джерелом туберкульозної інфекції.

Метою дослідження було вивчення впливу джерел інфекції з МРТБ на розвиток «сімейного» туберкульозу.

Матеріали і методи дослідження були стандартними, та основна увага була зосереджена на проведенні молекулярно-генетичних досліджень.

Результати

З 2008 по 2017 рр нами виявлено 106 осіб на легеневий туберкульоз із сімейного контакту. За останні 5 років (2013-2017 рр) таких хворих було 42. Поміж них мультирезистентність мікобактерій до антибактеріальних препаратів (МРТБ) виявлено у 17 осіб (40,5%). Всього ж за ці роки МРТБ виявлено у 797 хворих. Поміж них «сімейний» туберкульоз зафіксований у 17 (2,14%). Вірогідне джерело інфекції для «сімейного» туберкульозу у 28 хворих мало мультирезистентну форму. Кількість же вперше виявлених хворих на МРТБ при контакті із цими хворими становила 17 (60,7%).

Висновок

Наведене свідчить, що у хворих на МРТБ у мікробній популяції можуть траплятися збудники зі збереженою чутливістю до антибактеріальних препаратів. З іншого боку у хворих на «чутливий» легеневий туберкульоз у мікробній популяції поміж чутливих збудників до антибактеріальних препаратів можуть існувати МБТ резистентного типу.